

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Skyrybos ir gyvenimas skyrium

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([sk](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūs pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Swipe to change

slovakų**Skyrybos ir gyvenimas skyrium**

Slovakija

1 Kokios yra santuokos nutraukimo sąlygos?

Slovakijoje santuoką gali nutraukti tik teismas.

2 Kokie yra santuokos nutraukimo pagrindai?

Teismas santuoką gali nutraukti gavęs vieno sutuoktinio prašymą, jeigu sutuoktinių santykiai yra rimtai ir ilgą laiką pažeisti taip, kad santuoka nebegali būti tęsiama ir negalima tikėtis, kad sutuoktiniai atkurs bendrą santuokinį gyvenimą.

Teismas nustato, kad sutuoktinių santykiai iširo, ir jį tai atsižvelgia priimdamas sprendimą nutraukti santuoką. Priimdamas sprendimą nutraukti santuoką, teismas visada atsižvelgia į visų nepilnamečių vaikų interesus.

3 Kokios yra santuokos nutraukimo teisinės pasekmės:**3.1 asmeniniams sutuoktinių santykiams (pvz., teisei rinktis pavardę),**

Sutuoktinis, kuris susituokdamas pasirinko kito sutuoktinio pavardę, per tris mėnesius nuo galutinio sprendimo nutraukti santuoką priėmimo dienos gali pranešti civilinės metrikacijos įstaigai apie susigrąžintą iki santuokos turėtą pavardę.

Sutuoktinis, kuris susituokdamas pasirinko dvigubą pavardę, kai prie turimos pavardės pridedama kito sutuoktinio pavardė, per tris mėnesius nuo galutinio sprendimo nutraukti santuoką priėmimo dienos gali pranešti civilinės metrikacijos įstaigai apie tai, kad sutuoktinio pavardė nebebus pridedama.

3.2 sutuoktinių turto padalijimui,

Bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės turto teisinis režimas nutraukus santuoką pasibaigia, o su tuo susiję klausimai sprendžiami vadovaujantis Civilinio kodekso (*Občiansky zákonník*) 150 straipsnyje nustatytais principais. Bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė gali būti padalijama: a) sudarant susitarimą; b) teismo sprendimu; c) pasibaigus terminui.

3.3 sutuoktinių nepilnamečiams vaikams,

Nutraukdamas nepilnamečių vaiką turinčių tėvų santuoką, teismas nustato tėvų teisių ir pareigų, susijusių su nepilnamečiu vaiku, vykdymo tvarką laikotarpiu po santuokos nutraukimo, visų pirma teismas nustato, kuris iš tėvų globos vaiką, veiks kaip vaiko teisinis globėjas ir administruos vaiko turtą. Sprendimą dėl tėvų teisių ir pareigų galima pakeisti tėvų susitarimu.

Kai tėvai nepasiekia susitarimo dėl bendravimo su nepilnamečiu vaiku teisių, teismas šių teisių įgyvendinimo tvarką nustato sprendime nutraukti santuoką. Prireikus teismas apriboja vieno iš tėvų bendravimo teises arba jas atima, jeigu tai atitinka vaiko interesus.

Teismas taip pat nustato, kaip vienas iš tėvų, kuriam nebuvo nustatyta vaiko globa, prisidės prie vaiko išlaikymo; kita vertus, teismas patvirtina tėvų susitarimą dėl išlaikymo dydžio.

3.4 pareigai suteikti išlaikymą kitam sutuoktiniui?

Išsituokęs sutuoktinis, kuris negali savimi pasirūpinti, gali prašyti, kad buvęs sutuoktinis mokėtų jam tinkamą išlaikymą, atsižvelgiant į buvusio sutuoktinio galimybes. Jeigu sutuoktiniams nepavyksta susitarti, teismas vieno iš sutuoktinių prašymu priima sprendimą dėl išlaikymo išmokų dydžio.

4 Ką praktikoje reiškia teisės terminas „gyvenimas skyrium (separacija)“?

Slovakijos teisėje nenustatyta galimybė patvirtinti gyvenimą skyrium.

5 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo sąlygos?**6 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo teisinės pasekmės?****7 Ką praktikoje reiškia terminas „santuokos pripažinimas negaliojančia“?**

Be santuokos nutraukimo, teismo sprendimu santuoka gali būti pripažinta negaliojančia. Tokia santuoka laikoma nuo pat pradžių nebuvisia sudaryta (*matrimonium nullum*). Teismas taip pat gali paskelbti, kad santuoka niekada neegzistavo (*non matrimonium*).

8 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia sąlygos?

a) Santuokos pripažinimo negaliojančia pagrindai:

kitos santuokos egzistavimas;

giminystė tarp tiesiosios aukštutinės linijos giminaičių ir tiesiosios žemutinės linijos giminaičių ir tarp brolių ir seserų, įskaitant giminystės ryšius, atsiradusius dėl įvaikinimo;

nepakankamas amžius, jeigu santuoką sudarė vyresnis nei 16 metų, bet jaunesnis nei 18 metų nepilnametis;

psichikos liga, dėl kurios buvo apribotas veiksnumas;

pareiškimas sudarant santuoką, kad ji nebuvo sudaryta laisvai, nuoširdžiai, žinomai ir aiškiai.

Jeigu santuoka sudaroma nepaisant vieno iš nurodytų negaliojimo pagrindų, ji laikoma egzistavusia iki teismo sprendimo, kuriuo santuoka pripažįstama negaliojančia, įsiteisėjimo dienos.

b) Santuoka negalioja, jeigu ji:

sudaryta per prievartą;

ją sudarė 16 metų nesulaukęs nepilnametis;

ji buvo sudaryta metrikacijos įstaigoje, neturinčioje įgaliojimų sudaryti santuokos, išskyrus 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas išimtis, arba jeigu santuoka sudaroma mero arba savivaldybės tarybos nario, neturinčio kompetencijos, akivaizdoje;

buvo sudaryta bažnyčioje arba religinėje bendruomenėje, kuri nėra įregistruota pagal konkretų teisės aktą, arba jeigu pareiškimas dėl santuokos sudarymo buvo padarytas asmens, neturinčio įgaliojimų veikti kaip registruotos bažnyčios arba religinės bendruomenės dvasininkas, akivaizdoje;

ji buvo sudaryta užsienio institucijoje, neturinčioje teisės sudaryti santuokos;

buvo sudaryta per atstovą, neturinčių teisėtų įgaliojimų, arba jeigu įgaliojimai buvo panaikinti pagal atitinkamą įstatymą.

9 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia teisinės pasekmės?

Santuoka, kurią teismas pripažino negaliojančia, laikoma niekada nebuvo sudaryta.

Teismui priėmus sprendimą pripažinti santuoką negaliojančia, sutuoktinių turiniai santykiai ir jų teisės ir pareigos, susijusios su jų vaiku, reglamentuojamos nuostatomis, kurios taikomos santuoką nutraukusių sutuoktinių turiniams santykiams ir teisėms ir pareigoms, susijusioms su vaikais. Priėmus sprendimą pripažinti santuoką negaliojančia, sutuoktinių pareiškimas dėl jų bendros pavardės taip pat pripažįstamas negaliojančiu ir jie turi pareigą pasirinkti savo pradines pavardes.

10 Ar yra alternatyvių neteisminių priemonių, kuriomis su santuokos nutraukimu susijusius klausimus būtų galima išspręsti nesikreipiant į teismą?

Santuoką gali nutraukti tik teismas. Susijusius klausimus galima išspręsti taikant Tarpininkavimo įstatymą Nr. 420/2004 (*zákon č. 420/2004 Z.z. o mediácii*).

11 Kur turėčiau pateikti prašymą (skundą) nutraukti santuoką, nustatyti gyvenimą skyrium (separaciją) arba santuoką pripažinti negaliojančia? Kokių formos reikalavimų reikia laikytis ir kokius dokumentus turėčiau pridėti prie prašymo?

Prašymai nutraukti santuoką, pripažinti santuoką negaliojančia arba paskelbti, kad santuoka negalioja, teikiami apylinkės teismui (*okresný súd*).

Jurisdikciją nagrinėti bylą turi teismas, kurio apylinkėje buvo paskutinė bendra sutuoktinių gyvenamoji vieta Slovakijoje, jeigu bent vienas iš sutuoktinių gyvena teismo apylinkėje. Jeigu tokio teismo nėra, jurisdikciją turi atsakovo bendrosios kompetencijos teismas (*všeobecný súd*) arba, jeigu ir tokio teismo nėra, pareiškėjo bendrosios kompetencijos teismas.

Prašyme reikia pateikti Civilinio proceso kodekso (*Občiansky súdny poriadok*) 42 straipsnio 3 dalyje ir 79 straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis.

Iš prašymo turi būti aišku, kuriam teismui jis skirtas, pareiškėjo tapatybė, prašomi išspręsti klausimai ir ko pareiškėjas siekia teikdamas prašymą, be to, prašymą būtina pasirašyti ir nurodyti jo surašymo datą. Prašyme taip pat būtina nurodyti šalių vardus, pavardes ir gyvenamąsias vietas (taip pat tokią pat informaciją apie savo atstovus, jei šalys juos turi), pilietybę, trumpai aprašyti pagrindinius faktus ir pateikti įrodymų, kuriais remiasi pareiškėjas, sąrašą; prašyme taip pat reikia aiškiai nurodyti, ko pareiškėjas siekia.

Pareiškėjas privalo prie prašymo pridėti dokumentinius įrodymus, kuriais remiasi, išskyrus įrodymus, kurių pareiškėjas negali pridėti ne dėl savo kaltės.

Reikia pateikti tiek prašymo dublikatų ir priedų, kad viena kopija teismui ir kiekviena šalis prirėkus gautų po kopiją. Jeigu šalis nepateikia reikalingo dublikatų ir priedų skaičiaus, teismas kopijas padaro šalies sąskaita.

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą proceso išlaidoms padengti?

Teisinės pagalbos teikimo tvarka reglamentuojama Teisinės pagalbos teikimo asmenims, kuriems reikia materialinės paramos, įstatymu Nr. 327/2005 (*zákon č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi*).

Už santuokos nutraukimo bylą reikia sumokėti teismo mokesť. Bylos šalis gali prašyti atleisti ją nuo pareigos sumokėti teismo mokesť.

Remdamasis prašymu, teismas gali visiškai arba iš dalies atleisti šalį nuo pareigos sumokėti teismo mokesčius, jeigu tai yra pateisinama atsižvelgiant į šalies aplinkybes ir jeigu tai akivaizdžiai nesujie su savavališku arba aiškiai nesėkmingu teisės įgyvendinimu arba gynimu. Išskyrus atvejus, kai teismas nusprendžia kitaip, atleidžiama nuo pareigos atlyginti visas bylinėjimosi išlaidas, ir ši nuostata taikoma atgaline data; tačiau mokesčiai, kurie buvo sumokėti iki teismo sprendimo atleisti nuo mokesčių priėmimo, negražinami.

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo arba santuokos pripažinimo negaliojančia?

Sprendimą galima apskųsti per 30 dienų nuo jo įteikimo dienos.

14 Ką turėčiau daryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia būtų pripažintas šioje valstybėje narėje?

Būtina pateikti prašymą dėl sprendimo pripažinimo. Jurisdikciją turi Bratislavos apygardos teismas (*Krajský súd*).

Kitose valstybėse narėse (išskyrus Daniją) po 2004 m. gegužės 1 d. priimti galutinai sprendimai santuokos bylose pripažįstami pagal 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000. Sprendimai pripažįstami be jokios specialios procedūros; visų pirma jokia speciali procedūra netaikoma iš dalies keičiant įrašus civilinės metrikacijos įstaigoje. Tačiau suinteresuotoji šalis gali prašyti priimti specialų sprendimą dėl kitoje valstybėje narėje santuokos byloje priimto sprendimo. Bratislavos apygardos teismas turi jurisdikciją pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtus sprendimus.

Dėl Danijoje arba kitose valstybėse narėse iki 2004 m. gegužės 1 d. priimtų sprendimų reikia pateikti prašymą dėl kitoje valstybėje narėje santuokos byloje priimto galutinio sprendimo pripažinimo, jeigu bent viena šalis turi Slovakijos pilietybę. Byla pradeda remiantis prašymu, kurį gali pateikti asmuo, kuris kitoje valstybėje narėje priimate sprendime nurodytas kaip šalis. Bratislavos apygardos teismas turi jurisdikciją pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtus sprendimus.

15 Į kurį teismą reikėtų kreiptis, siekiant užginčyti kitos valstybės narės teismo priimtą sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia? Kokia tvarka taikoma šiais atvejais?

Sprendimą dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo pripažinimo arba nepripažinimo galima apskųsti. Apeliacinis skundas paduodamas Bratislavos apygardos teismui, o sprendimą dėl jo priima Aukščiausiasis Teismas (*Najvyšší súd*).

16 Kokios valstybės teisė taikoma santuokos nutraukimo bylose kai sutuoktiniai negyvena šioje valstybėje narėje arba jų pilietybės skiriasi?

Santuokos nutraukimui taikoma valstybės, kurios pilietybę turėjo sutuoktiniai pradėjus bylą, teisė. Jeigu sutuoktiniai turi skirtingą pilietybę, santuokos nutraukimui taikoma Slovakijos teisė.

Paskutinis naujinimas: 10/02/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontakcinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.